

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **R. V.**, zastoupen JUDr. Viktorem Pakem, advokátem se sídlem Francouzská 171/28, Praha 2, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2024, č. j. 49 Ad 8/2024-38,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2024, č. j. 49 Ad 8/2024-38, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí žalované ze dne 27. 3. 2024, č. j. X, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 4 719 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Viktora Paka, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 3. 2024, č. j. X, žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ze dne 12. 10. 2023, č. j. X (dále též „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žalobcova žádost o zvýšení procentní výměry starobního důchodu za vychované dítě, a to z důvodu nesplnění podmínek čl. II zákona č. 323/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též „zákon o důchodovém pojištění“), a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 323/2021 Sb.“)

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Praze (dále též „krajský soud“), kterou krajský soud shora označeným rozsudkem zamítl. Dovodil, že žalobce dostatečně neprokázal, že by o syna pečoval v největším rozsahu. Krajský soud konstatoval, že dle § 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění je podmínka výchovy splněna, pokud rodič pečuje o dítě osobně do dosažení zletilosti alespoň po dobu deseti let. Žalobcova výlučná péče o syna však po rozvodu trvala jen sedm let. Krajský soud se dále ztotožnil se žalovanou, že podmínka, dle které by stačilo prokázat pouhých pět let osobní péče (věta druhá § 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění) se jako subsidiární v daném případě neuplatní. Žalobce tedy nesplnil potřebnou dobu péče o dítě v největším rozsahu, a žalovaná proto nepochybila, když jeho žádost o přiznání výchovného zamítla. Krajský soud neshledal ani žádnou jinou vadu v řízení před správními orgány, a žalobu proto zamítl. Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatel souhrnně dovozoval, že žalovaná dostatečně nezjistila skutkový stav věci a své rozhodnutí řádně neodůvodnila. Její závěr o tom, že o syna pečovala od jeho narození až do svěření do žalobcovy péče osobně a v největším rozsahu jeho matka, je nepodložený a nedostatečně zdůvodněný. Na uvedené nedostatky stěžovatel poukazoval již v žalobě, avšak krajský soud na základě uvedené argumentace nepřistoupil ke zrušení správního rozhodnutí. S odkazem na judikaturu stěžovatel dále uvedl, že bez řádného skutkového podkladu není možné učinit závěr o osobní péči v největším rozsahu, resp. naplnit zásadu materiální pravdy dle § 3 a násl. správního řádu. Stěžovatel polemizoval s dílčími závěry rozsudku krajského soudu i správních rozhodnutí a dovozoval jejich nepřítomnost. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná setrvala na svých předchozích závěrech. Je názoru, že stěžovatel dostatečně neprokázal, že by o syna pečoval v největším rozsahu právě on. Žalovaná neshledala ani žádné jiné vady v řízení, na které poukazuje stěžovatel. Navrhla proto zamítnutí kasační stížnosti.

V.

pokračování

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Jelikož v posuzované věci rozhodoval před krajským soudem specializovaný samosoudce dle § 31 odst. 2 s. ř. s., zabýval se soud podle § 104a s. ř. s. nejprve otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[7] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud kasační stížnost přijal k meritornímu přezkumu, neboť stěžovatel žalované (a krajskému soudu) důvodně vytýkal zásadní pochybení, která mohla mít dopad do jeho hmotněprávního postavení, a shledal ji důvodnou. I podle jeho názoru žalovaná dostatečně nezjistila skutkový stav věci a své rozhodnutí řádně neodůvodnila.

[9] Otázkou naplnění podmínek pro přiznání tzv. výchovného, tj. zvýšení procentní výměry starobního důchodu za vychované dítě dle § 34a zákona o důchodovém pojištění, se Nejvyšší správní soud zabýval v nedávném rozsudku ze dne 12. 3. 2025, č. j. 10 Ads 271/2024-35, na který následně navázaly i další senáty zdejšího soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2025, č. j. 6 Ads 182/2024-29, ze dne 10. 4. 2025, č. j. 3 Ads 198/2024-41, ze dne 17. 4. 2025, č. j. 8 Ads 21/2025-36, ze dne 30. 5. 2025, č. j. 7 Ads 324/2024-51, či ze dne 18. 6. 2025, č. j. 21 Ads 14/2025-35). Nyní rozhodující senát neshledal důvod se od nich odchýlit a plně je přejímá i pro tuto věc.

[10] Institut výchovného byl do české právní úpravy zaveden zákonem č. 323/2021 Sb. (účinností od 1. 1. 2023). Podle čl. II zákona č. 323/2021 Sb., body 1 a 3 platí:

1. Starobní důchody přiznané ode dne, který spadá do období před 1. lednem 2023, se zvýší o 500 Kč měsíčně za každé dítě, které pojištěnec vychoval, od splátky důchodu splatné v lednu 2023, jsou-li splněny podmínky stanovené v bodech 3 až 5; toto zvýšení náleží k procentní výměře starobního důchodu.

3. Podmínky výchovy dítěte se pro účely zvýšení podle bodu 1 posuzují u všech pojištěnců podle právních předpisů účinných ke dni, od něhož byl starobní důchod přiznán, pokud se dále nestanoví jinak; tyto podmínky platí i v případě, že o dítě osobně pečoval muž. Výchovu téhož dítěte nelze pro účely zvýšení podle bodu 1 současně započítat více osobám. Vychovávalo-li totéž dítě více osob, přihlíží se k výchově dítěte jen u té osoby, která o dítě osobně pečovala v největším

rozsahu; to platí i v případě, že u téhož dítěte byla jeho výchova zohledněna při stanovení důchodového věku ženy (důraz přidán soudem).

[11] Podle čl. II bodu 4 zákona č. 323/2021 Sb. věty první platí, že pokud byl důchodový věk stanoven se zohledněním vychovaných dětí, zvýší se starobní důchod o tzv. výchovné bez žádosti; za vychované dítě se pro účely přiznání výchovného považuje dítě, k jehož výchově bylo přihlédnuto při stanovení důchodového věku. Podle čl. II bodu 5 zákona č. 323/2021 Sb. pak platí, že pokud se nepostupuje podle bodu 4 (přiznání výchovného bez žádosti), zvýší se starobní důchod o výchovné na základě písemné žádosti podané na předepsaném tiskopisu. V případě starobních důchodů přiznaných před 1. 1. 2023 lze žádost podat nejpozději do 31. 12. 2024. Dle důvodové zprávy slouží výchovné ke zvýšení úrovně hmotného zabezpečení ve stáří u osob, které dlouhodobě zajišťovaly výchovu dítěte, a přitom se samy účastnily důchodového pojištění dostatečně dlouho na to, aby získaly nárok na starobní důchod. Výchovné tak lze chápat jako paušalizované ocenění výchovy dítěte. Prvotním důvodem, proč zákonodárce tento institut zavedl, bylo zmírnění statistického rozdílu mezi průměrným starobním důchodem mužů a žen, který nastává právě v důsledku výchovy dětí. Za určitých okolností a při splnění zákonem stanovených podmínek však může být výchovné přiznáno i mužům (srov. § 34a In: LANG., R. a kol. *Zákon o důchodovém pojištění. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2024).

[12] Stěžovateli byl starobní důchod přiznán v období do 31. 12. 2022. Naplnění podmínky výchovy dítěte se proto posuzovalo podle podmínek obsažených v § 32 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve spojení s § 4 odst. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., která provádí zákon o důchodovém pojištění (prováděcí vyhláška). Ženy naplnily podmínku výchovy dítěte pro nárok na starobní důchod, jestliže osobně pečovaly nebo pečovaly o dítě ve věku do dosažení zletilosti alespoň po dobu deseti roků. Pokud se však žena ujala výchovy dítěte po dosažení osmého roku jeho věku, pak splnila podmínku výchovy dítěte, jestliže osobně pečovala nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti alespoň po dobu pěti roků; to však neplatí, pokud žena před dosažením zletilosti dítěte přestala o dítě pečovat (§ 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění). Podle § 4 odst. 2 prováděcí vyhlášky se pak podmínka výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod považovala za splněnou, pečovala-li žena o nezletilé dítě (a) od jeho narození do jeho úmrtí, pokud dítě zemřelo po dosažení šesti měsíců věku, nebo (b) alespoň poslední tři roky před dosažením věku potřebného podle zákona pro vznik nároku na starobní důchod.

[13] Odůvodnění přijetí právní úpravy výchovného a společenský kontext změny právní úpravy plyne z pozměňovacího návrhu poslance J. Hamáčka (odůvodnění poslaneckého pozměňovacího návrhu č. 8828 ke sněmovnímu tisku č. 1230/1; 8. volební období PS, 2017-2021). Dle něj byla právní úprava přijata ze dvou důvodů: a) ocenění osob, které vychovaly dítě – nového pojištěnce, který bude dále přispívat k udržení průběžného důchodového systému, a b) kompenzace rozdílu mezi průměrnými důchody mužů a žen, tj. potřeby reflektovat skutečnost, že v případě žen má výchova dětí závažnější dopad na jejich pracovní kariéru, a tím i na konečnou výši důchodu (srov. např. rozsudek sp. zn. 7 Ads 324/2024).

pokračování

[14] Výše označená judikatura přitom důsledně trvá na tom, aby byl i v daném řízení náležitě zjištěn skutečný stav věci, resp. dostáno zásadě materiální pravdy. Povinností správního orgánu přitom není opatřit veškeré myslitelné podklady, ale pouze podklady nezbytné pro zjištění stavu věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2021, č. j. 1 As 473/2020-38). Obecná povinnost správních orgánů opatřovat podklady rozhodnutí pro rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je doplňována povinností účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost (§ 50 odst. 2 správního řádu), případně označit důkazy na podporu svých tvrzení (§ 52 správního řádu a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34). Ačkoliv je účastník řízení povinen prokázat, co sám tvrdí, pokud má správní orgán z jeho tvrzení vycházet, nelze tuto povinnost vykládat v tom smyslu, že na účastníkovi řízení leží břemeno tvrzení i důkazní břemeno ohledně zjišťovaných skutečností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011-66). Při dokazování klíčových skutečností případu by však měl správní orgán postupovat způsobem vedoucím ke zjištění stavu věci v míře umožňující zákonné rozhodnutí. Kasační soud v této souvislosti dovodil, že ani „*případné nesplnění součinnosti účastníka řízení označit důkazy na podporu svých tvrzení dle § 52 správního řádu totiž nezabývá správní orgán povinností zjistit podstatný skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2025, č. j. 7 Ads 324/2024-51).

[15] V nyní projednávané věci žalovaná dovodila, že matka pečovala o syna v době od jeho narození do nabytí právní moci rozsudku o svěření do stěžovatelovy péče osobně a v největším rozsahu. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 3. 2025, č. j. 10 Ads 271/2024-35, *péče v největším rozsahu* se posuzuje od narození po nabytí zletilosti vychovávaného dítěte. Je proto nezbytné zohlednit výchovu a péči po celou dobu nezletilosti dítěte. V současnosti je stále spíše pravidlem než výjimkou, že ve většině případů bude o dítě v nízkém věku (do 3 let) skutečně pečovat především jeho matka, a bude tak (v tomto období) pečovat o dítě ve větším rozsahu než otec (byť soud nevylučuje, že tomu může být i naopak). Následně může být péče rodičů i rovnoměrná (rodiče se např. střídají v doprovázení do školy, kroužků aj.). V takovém případě by proto výchovné zcela logicky a v souladu se smyslem zákonné úpravy náleželo matce, která bude mít „náskok“ ve formě mateřské (rodičovské) dovolené. V životě však mohou nastat i takové situace (např. nemoc či úmrtí matky), v jejichž důsledku přejde péče o dítě v pozdějším věku výhradně či převážně na druhého rodiče.

[16] Žalovaná se přitom uvedenou otázkou, kdo pečoval o syna v největším rozsahu, dostatečně nezabývala. Řádně neodůvodnila, na základě čeho dospěla navzdory rozhodnutí o svěření syna do péče stěžovatele k závěru, že výlučnou a osobní péči zastávala jeho matka. V tomto ohledu ostatně stěžovateli přisvědčil i krajský soud, když uvedl, že závěr žalované o tom, že o syna pečovala v osobně a v největším rozsahu v době od jeho narození až do nabytí právní moci rozsudku o svěření do stěžovatelovy péče, je skutečně nepodložený. Lze rovněž souhlasit s tím, že tento závěr je i nedostatečně odůvodněný. V prvostupňovém správním rozhodnutí žalovaná kromě citace zákonných ustanovení pouze konstatovala, že z její evidence vyplývá, že na mateřské, resp. rodičovské dovolené byla matka dítěte, z čehož dovodila, že o syna pečovala v největším rozsahu právě matka. Ke stejnému závěru dospěla žalovaná i v žalobou napadeném rozhodnutí. Jak však vyplývá

z výše uvedené judikatury, ačkoliv nelze podceňovat náročnost péče o dítě v nízkém věku, nelze žádost o přiznání výchovného posuzovat pouze tímto prizmatem. Mohlo by totiž vést k závěru, že nárok na výchovné má bez ohledu na individuální skutkové okolnosti vždy rodič, který zůstal na mateřské/rodičovské dovolené. Takový závěr se však míjí se záměrem zákonodárce. Stěžejní je proto pečlivé hodnocení konkrétních okolností každého jednotlivého případu a péče o dítě od jeho narození až po dosažení zletilosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2025, č. j. 8 Ads 21/2025-36). Pokud přitom žalovaná měla na základě stěžovatelem předložených skutečností pochyby o dostatečnosti jeho tvrzení, nic jí nebránilo vyzvat k jejich doplnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci přiznání výchovného ze dne 17. 4. 2025, č. j. 8 Ads 21/2025-36). Ostatně sama žalovaná v obdobných případech vyzývá žadatele k doplnění podkladů, na základě kterých může učinit závěr o tom, který z rodičů pečoval o dítě v největším rozsahu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 7 Ads 227/2024).

[17] Souhlasit lze i s tím, že žalovaná řádně neodůvodnila, proč neprovedla stěžovatelem navržené důkazy. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná svou judikaturu ve vztahu k prokazování rozhodných skutečností správními orgány. Při dokazování klíčových skutečností případu by měl správní orgán postupovat způsobem vedoucím ke zjištění stavu věci v míře umožňující zákonné rozhodnutí. Nejvyšší správní soud dovodil, že ani „*případné nesplnění součinnosti účastníka řízení označit důkazy na podporu svých tvrzení dle § 52 správního řádu totiž nezabývá správní orgán povinností zjistit podstatný skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2019, č. j. 1 Azs 181/2018-29, bod 19). Ze správního spisu plyne, že stěžovatel navrhl provedení výslechu syna a své osoby. Žalovaná však v rozhodnutí řádně neodůvodnila, proč důkazy neprovedla.

[18] Žalovaná dostatečně neodůvodnila ani tvrzení, dle kterého je použití věty druhé § 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění subsidiární a uplatní se pouze tehdy, pokud není možné doložit výchovu dítěte dle věty první. Nejvyšší správní soud akcentuje, že výkladem uvedeného ustanovení se Nejvyšší správní soud zabýval v nedávném rozsudku ze dne 12. 3. 2025, č. j. 10 Ads 271/2024-35, v němž vyslovil, že výchovné lze přiznat:

- A1) v případě osobní péče o dítě ve věku do dosažení jeho zletilosti alespoň po dobu deseti roků, **nebo**
 - A2) v případě ujmoutí se výchovy dítěte až po dosažení osmého roku jeho věku osobní péče o dítě alespoň po dobu pěti roků při kontinuální péči až do dosažení jeho zletilosti, **nebo**
 - A3) v případě úmrtí dítěte staršího šesti měsíců osobní péče od jeho narození do jeho úmrtí; **nebo**
 - A4) osobní péče o nezletilé dítě alespoň poslední tři roky před dosažením věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod,
- a**
- B) osobní péče v největším rozsahu, pokud dítě (od narození po dosažení zletilosti) vychovávalo více osob.

[19] Pro přiznání výchovného je tedy třeba naplnit kumulativně dvě podmínky, z nichž první je stanovena alternativně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2025, č. j. 8 Ads 21/2025-36). Nutno dodat, že ani další části odůvodnění

pokračování

rozhodnutí žalované nelze považovat za řádné odůvodněné, resp. reagující na podstatu stěžovatelovy argumentace s ohledem na smysl a účel dané úpravy (viz výše). Krajský soud předmětné rozhodnutí proto neměl aprobovat, ale měl přistoupit k jeho zrušení.

[20] Ze všech výše uvedených důvodů proto Nejvyššími správnímu soudu podobně jako v předchozích případech (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2025, č. j. 10 Ads 271/2024-35, ze dne 2. 4. 2025, č. j. 6 Ads 182/2024-29, ze dne 10. 4. 2025, č. j. 3 Ads 198/2024-41, ze dne 17. 4. 2025, č. j. 8 Ads 21/2025-36, ze dne 30. 5. 2025, č. j. 7 Ads 324/2024-51, či ze dne 18. 6. 2025, č. j. 21 Ads 14/2025-35) nezbylo než zrušit jak rozsudek krajského soudu, tak i rozhodnutí žalované a věc jí vrátit k dalšímu řízení ve smyslu § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. za přiměřeného použití § 78 odst. 4 s. ř. s. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem kasačního soudu vyjádřeným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[21] V dalším řízení bude žalovaná postupovat v souladu s výše uvedeným. Žalovaná tak posoudí komplexní péči o nezletilce s tím, že zohlední míru podílu rodičů na výchově (péči). Bude mít na paměti smysl a účel zákona a nebude hledět izolovaně na jednotlivé okolnosti rodinného života, které bez dalšího zjištění podstatných okolností nemusí pro posouzení největšího rozsahu péče ničeho vypovídat. Naopak, bude nutné posoudit, který z rodičů fakticky vychoval dítě, a to na podkladě řádně zjištěného skutkového stavu věci. Závěry žalované naleznou úplný a přezkoumatelný odraz v odůvodnění rozhodnutí.

[22] Jelikož Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně rozhodnutí správního orgánu, je podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.

[23] Podle § 60 odst. 1 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení před soudem, které vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel měl ve věci plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl na základě skutečností zjevných ze spisů.

[24] V řízení před krajským soudem (a následně i před Nejvyšším správním soudem) byl stěžovatel osvobozen od soudních poplatků podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Z obsahu spisu vyplývá, že stěžovatel byl zastoupen advokátem již v řízení před krajským soudem.

[25] Náhrada nákladů za řízení před krajským soudem byla určena podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (ve znění účinném do 31. 12. 2024, dále též „advokátní tarif“), a to za dva úkony právní služby (převzetí věci a podání žaloby). Za dva úkony náleží zástupce stěžovatele mimosmluvní odměna ve výši 2 x 1 000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 advokátního tarifu). Podle rozsudku rozšířeného senátu ze dne 10. 11. 2020, č. j. 6 Ads 209/2019-62, č. 4115/2021 Sb. NSS, tato zvláštní tarifní hodnota upravená v § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu obecně neporušuje zásadu rovnosti

spojenou s právem podnikat a právem získávat prostředky pro své životní potřeby (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021, č. j. 4 Ads 342/2020-20, či usnesení téhož soudu ze dne 24. 11. 2021, č. j. 1 Ads 223/2021-86, ze dne 25. 2. 2022, č. j. 10 Ads 364/2021-47). K jinému postupu neshledal soud důvod ani s ohledem na obsah kasační stížnosti a spisu. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za každý úkon právní služby. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto součástí nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 546 Kč. Za řízení před krajským soudem tedy stěžovateli náleží náhrada nákladů řízení ve výši 3 146 Kč, kterou je žalovaná povinna stěžovateli uhradit ve stanovené lhůtě (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2025, č. j. 6 Ads 182/2024-29).

[26] V řízení o kasační stížnosti učinil zástupce stěžovatele jeden právní úkon, a to sepsání a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], za což mu náleží odměna ve výši 1 000 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč. Odměna zástupce je zvýšena o DPH, tedy o 273 Kč. Náklady v řízení o kasační stížnosti tedy činí 1 573 Kč.

[27] Celkové náklady stěžovatele v řízení o žalobě a v řízení o kasační stížnosti tak činí 4 719 Kč. Uvedenou částku uhradí žalovaná ve lhůtě stanovené soudem.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2025

Tomáš Foltas
předseda senátu